

ikke Hovedtingen. Jeg skal imidlertid, for ikke at blive vidtløftig, sige, at jeg fuldstændig kan slutte mig til det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds. Den Opfattelse, som han igaar gjorde gjældende, angaaende dette Spørgsmaal, kan jeg fuldstændig slutte mig til, kun ønsker jeg at supplere den lidt yderligere. Saa vidt jeg veed, anviste det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds en anden Vej at gaa, eller i alt Fald udtalte han sig for formildende Bestemmelser. Da jeg paa Grund af den Stilling, som jeg har indtaget i Kommunen, har lidt særligt Kjendskab til saadanne Sager, saa haaber jeg, at man ikke vil tage mig det ilde op, at jeg her anfører en Erfaring, som jeg har gjort hjemme som Medlem af Sogneraadet. Vi bleve i Sogneraadet enige om, at vi ikke vilde mulktiere i et Aar, og enhver Enkelt af os fik da Paalæg om at gaa til Bedkommende, som havde vist Forsømmelse, og give ham en venlig Paamindelse om at lade sit Barn eller sit Lyende gaa i Skole. Jeg kan da sige, mine Herrer, at det ikke saa sjældent er hændt mig, at jeg har havt det Særlydende, at første Gang, jeg er kommen, har Bedkommende stæblikkelig grebet i Lommen og spurgt, hvormeget han var skyldig. Jeg svarede ham da: Nei, saaledes gaar det ikke til, thi vi have nu taget en anden Bestemmelse og ville ikke mulktiere men jeg kommer for at give dig en venlig Paamindelse om, at det er din Pligt at lade dit Barn eller dit Lyende gaa i Skole, idet jeg desuden tilføiede, hvad jeg sandt kunde gjøre Manden venlig stemt for at opfylde sin Pligt, og Resultatet heraf har været det, at vi i en lang Aarrække ikke havde havt et eneste Aar, hvor der sandt saa saa Skoleforsømmelser Sted som netop i dette Aar. Men, mine Herrer, hvad sfer saa til vor store Overraskelse? Den Gang, vi havde givet en Indberetning om Skolemulkterne, fik vi en venlig Paamindelse fra Hans Højterverdighed Krousten om, at Skolemulkterne skulde dikteres efter Loven. Vi fik en meget stærk Tilrettevisning og et Tilhold om efter Loven: vær saa artig at mulktiere, — thi ellers skulde Hans Højterverdighed nok finde os. Ser de, mine Herrer, med saadanne Erfaringer for Die er det, at man begynder at se sig om efter andre Midler, thi mig forekommer det, at, naar Hans Højterverdighed var kommen til Kundskab om, at vi ved et saadant lempeligt Middel havde naaet Hensigten langt bedre end ved at gaa den anden Vej, saa maatte han have fundet, at det var rigtigt, at vi havde haaret os saaledes ad. Jeg ønsker derfor, at man her skal udføre noget lignende med Hensyn til Mulktskyttemet, nemlig tage Billighedshensyn. Maaſte vil den høitærede Minister da hertil svare, at det er der ogsaa taget, thi Skolekommissionen kan jo tage, hvilke Hensyn den vil, men jeg vil dertil sige, at, skjøndt jeg vel hørte, at der reiste sig en Del Stemmer imod det

ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds, da han igaar udtalte, at han troede ikke, at man kunde stole paa, at et Barn ikke blev mulktret, naar det f. Ex. var blevet hjemme for at pleie sin syge Moder, saa maa jeg dog erklære mig enig med det ærede Medlem her i; thi heller ikke jeg stoler paa, at noget Saadant ikke kan ske, medens det dog ikke burde kunne ske. Jeg skal ikke her udtale nogen bestemt Form for en mildere Bestemmelse i den Henseende, men jeg tvivler ikke om, at et kommende Udvalg nok vilde finde en Maade, hvorpaa man kunde faae saadanne mildere Bestemmelser fastsatte. Jeg har ikke Noget imod, at Mulkten vedbliver at bestaa som en sidste Instantis, men jeg ønsker, at man først skal bruge lempeligere Midler. Hvorfor kan man ikke give enten Skolekommissionen, efter den Stilling, den skal indtage efter dette Lovforslag, naar det bliver til Lov, eller ogsaa Sogneraadet en vis Myndighed til paa den af mig udtalte Maade at undlade at mulktiere for at se, hvilket Resultat der kommer ud deraf? Jeg er vis paa, at den høitærede Minister er enig med mig i, at, dersom man kan naae Hensigten ad denne Vej, saa vilde det være det Heldigste for alle Parter, og et Forsøg kan jo dog under alle Omstændigheder ikke skade. Skulde det da vise sig, at det paa sine Steder ikke frugter, saa kan man jo gribe til Mulkter. Jeg faae ganske vist helst, at Mulkten faldt fuldstændig bort, men da jeg godt kan indse, at det kan forvolde Banfeligheder, saa skal jeg ikke have Noget imod, at vi beholde Mulkten, men jeg mener da, at det maa være som en sidste Instantis og som en Trudsfel overfor de Bedkommende, som ville sætte sig op imod Autoriteterne. — Lønningen for Skoleinspektøren for Lilshyn finder jeg overdreven høi (Kirkens og Undervisningsministeren ryster paa Hovedet). Ja, jeg ser nok, at den høitærede Minister ryster paa Hovedet, men naar man ser, at Skoleinspektøren skal have 3,000 Kr. i Løn samt yderligere 800 Kr. aarlig og 6 Kr. daglig i Diæter, saa forekommer dette mig at være for høit, da jeg ikke veed, om Meningen er den, at Bedkommende skal reise saa meget, han har Lyst, eller om man tænker sig en vis Tid af Aaret, hvori han skal reise. Overhovedet maa jeg tilføie, at, naar man vil have en Institution, forekommer det mig, at man ikke godt kan foreskrive vedkommende Skoleinspektør bestemte Friste for hans Inspicering; det maa nemlig efter min Mening for en stor Del overlades til ham selv, og jeg siger det heller ikke, fordi jeg har Noget imod, at han faar et ordentligt Bederlag for sine Reiser; thi det er en Selvfølge, at, naar man forlanger en Mand's Arbejde, saa maa man ogsaa betale ham ordentlig; men det forekommer mig, at, naar han skal reise Halvdelen af Aaret, saa bliver det dog sammen med alt det Dørlige en temmelig stor Løn, han faar. Nu vil jeg ogsaa indrømme, at det ikke staar rig-